

Bijlage 3

Het AMT is gevraagd, op verzoek van het Ministerie van VWS, advies te geven over randvoorwaarden bij versoepeling van eerste beroepsgroepen/branches. Voor paramedische beroepen/sociaal geneeskundigen/GGZ, uiterlijke verzorging, dienstverlening en welzijn is een voorstel tot een generiek afwegingskader gemaakt, waarbij hebben verschillende deskundigen hun input hebben gegeven.

De vraag aan de expertmeeting is of zij het met het voorgestelde beleid eens kunnen zijn.

Afwegingskader veilig werken bij contactberoepen ten tijde van COVID-19.

Auteurs namens het AMT: 5.1.2e en 5.1.2e .

Inleiding

Dit afwegingskader is van toepassing op contactberoepen; binnen deze beroepen vinden veelvuldige nauwe contacten, binnen een afstand van 1,5 meter, op een dag plaats. Deze beroepsbeoefenaren lopen verhoogd risico op besmetting door contact met veel verschillende personen (risicoloperschap). Echter, wanneer zij zelf besmet zijn kunnen zij vanuit de aard van hun werkzaamheden grote aantallen personen besmetten (risicovormerschap). In dit afwegingskader worden maatregelen gedefinieerd op welke wijze de overdrachtskans naar de beroepsbeoefenaar kan worden beperkt, en hoe kan worden voorkomen dat een beroepsbeoefenaar zelf grote groepen personen besmet. De maatregelen vormen het uitgangspunt om contactberoepen hun werkzaamheden in contact met cliënten binnen 1,5 m te mogen laten hervatten.

Binnen dit afwegingskader vallen: paramedische beroepen (zoals fysiotherapie, logopedie, psychologen en verzekerings-, bedrijfs-, en keuringsartsen), uiterlijke verzorging (zoals manicure, pedicure, visagie, nagelstylisten, schoonheidsspecialisten, tatoëerders) en dienstverlening zoals rij-instructeurs.

Welzijn (zoals de massage-, seks- en relaxbranche, escort services en eventueel wellness/sauna) vormt hierin een aparte groep door de aard en intensiteit van het lichamelijk contact. Voor deze branche en beroepsgroepen geldt dat geen goede triage en beschermende maatregelen mogelijk zijn. Het is van belang beroepsbeoefenaren hierop te wijzen en voor te lichten over het belang van zelfmonitoring op het ontstaan van klachten passend bij COVID-19.

Contactberoepen *niet* passend binnen dit kader, omdat er richtlijnen binnen de eigen beroepsgroepen/branches zijn:

De zorg (intra- en extramuraal), en ook niet de huisartsen
De mondzorg (orthodontie, mondhygiëne en tandheelkunde)

Sectorspecifieke protocollen

Het afwegingskader geeft ondernemers houvast hoe zij in de '1,5 meter samenleving' hun bedrijf/praktijk weer kunnen opstarten. Het is aan de brancheverenigingen/sectoren om op basis hiervan een protocol op te stellen toegepast op de specifieke situatie en werkomstandigheden.

Het uiteindelijke beleid/protocol moet tenminste onderstaande punten benoemen. Dit is een minimale eis en toetsing betreffende de werkomstandigheden. Bij verscheidene branches/beroepsgroepen zullen overigens richtlijnen gelden die verdergaand zijn qua hygiënemaatregelen, infectiepreventie en schoonmaak, deze zijn dan leidend.

Risicobeheersing: triage en hygiënemaatregelen vormen de basis

Een nauwkeurige triage, bij cliënt én beroepsbeoefenaar, en consequente opvolging van hygiënemaatregelen vormen de basis bij deze contactberoepen waarbij de afstand van 1,5 m niet kan worden gevolgd.

Triage houdt in dat voor het aangaan van de dienstverlening, goed moet worden vastgesteld of de cliënt gezond is en geen enkel begin van klachten heeft die passen bij COVID-19 (RIVM link) en ook niemand binnen het gezin/de thuissituatie koorts en/of benauwdheid heeft. Voor personen met klachten geldt momenteel sowieso thuisisolatie in Nederland.

De beroepsbeoefenaar moet bij eerste klachten of bij iemand met koorts en/of benauwdheid binnen de thuissituatie ook thuisblijven en kan dus geen contactberoep-werkzaamheden uitvoeren.

Beide partijen dragen hierin bij de opvolging een grote verantwoordelijkheid. In de beroepssetting zal met een nauwkeurige triage en de verder genoemde aanvullende maatregelen voor infectiepreventie een restrisico spelen, dit restrisico lijkt acceptabel en beheersbaar.

Presymptomatische transmissie

Er zijn aanwijzingen voor pre- en/of vroegsymptomatische transmissie. Iemand zonder klachten zal echter, doordat er nog geen hoest- of verkoudheidsklachten zijn, minder druppels waarin het virus aanwezig is uitscheiden. De mate van besmettelijkheid is hiermee waarschijnlijk relatief klein. Het nauwkeurig uitvragen naar een eerste begin van klachten is ook hierbij essentieel.

Testbeleid

Het effect van het versoepelen van de maatregelen, zoals het toestaan van werkzaamheden door contactberoepen, wordt gemonitord door deze beroepsbeoefenaars te testen zodra zij klachten ontwikkelen passend bij COVID-19. Dit testen zal verder via bedrijfsarts, GGD of huisarts verlopen.

Adembescherming niet aangewezen

Met bovenstaande aandachtspunten is het risico op besmetting dermate laag dat met onderstaande beheersmaatregelen kan worden volstaan. Door goede triage (cliënt én beroepsbeoefenaar) en het nemen van de verder beschreven maatregelen, is geen extra persoonlijke bescherming zoals adembescherming, schort of handschoenen nodig.

Wanneer een beroepsbeoefenaar zelf besluit tot extra adembescherming behoort een faceshield tot de mogelijkheden.

Behoudens expert opinions is er weinig bewijs voor de effectiviteit, maar een faceshield zou in enige mate de blootstelling aan druppels van een cliënt kunnen verminderen. Er zijn verschillende type faceshields in omloop. De toepassing en het gebruik is verder aan de branche/beroepsgroep. Van belang is het strikt volgen van de instructies van de leverancier. Het gebruik van faceshields is een eigen besluit, en laat het toepassen van andere maatregelen en het volgen van onderstaand schema onverlet.

Reeds bestaande richtlijnen/kwaliteitseisen binnen beroepsgroepen

Naast specifieke COVID-19 maatregelen kan er ook sprake zijn van reeds bestaande aanvullende en/of strengere maatregelen vanuit de richtlijnen, kwaliteitsnormen of wetgeving voor specifieke beroepsgroepen (bijvoorbeeld bestrijding van andere infectieziekten zoals hepatitis B of wettelijke/kwaliteitseisen rond voedselveiligheid). Deze zijn onverminderd geldig.

Checklist ondernemer	Norm en eventuele aanvullende maatregelen	Suggesties maatregelen
1) Algemene en preventieve maatregelen: triage en ontvangst cliënten		
Triage: beroepsbeoefenaar: Niet werken bij klachten of bij koorts en/of benauwdheid binnen het gezin/de thuissituatie	RIVM-advies (link opnemen)	Bronmaatregel: <ul style="list-style-type: none"> Als de beroepsbeoefenaar klachten heeft (zoals verkoudheidsklachten, keelpijn, hoesten, benauwdheid of koorts/verhoging) kan er niet worden gewerkt. (Verwijzing naar RIVM site) Er zal laagdrempelig testbeleid worden uitgevoerd via bedrijfsarts, GGD of huisarts
Triage client: De ondernemer werkt alleen op afspraak en informeert de cliënt voorafgaande aan het contactmoment over heersende maatregelen	Aanvullende maatregelen vanuit de beroepsgroepen/branche, kwaliteitseisen of wetgeving	Organisatorisch maatregelen (niet limitatief) zoals: <ul style="list-style-type: none"> Schriftelijke instructies bij afspraakbevestiging Instructies aan de cliënt om bij klachten niet te komen Instructies dat cliënten bij voorkeur

<p>Clïent blijft thuis bij klachten of bij koorts en/of benauwdheid binnen de thuissituatie en kan dan geen afspraak maken of moet de bestaande afspraak afzeggen.</p>		<p>alleen komen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deurbeleid, bijvoorbeeld deur open • Desinfectie of, bij voorkeur, wassen van de handen bij de ingang • Elkaar geen hand geven • Instructies afstand te houden tot andere cliënten • Iemand eerst naar buiten laten voor zelf naar binnen te gaan.
<p>2) Beperken van het aantal aanwezige cliënten/personen</p>		
<p>Beperk het aantal personen in een ruimte zoveel als mogelijk</p> <p>Borg de 1,5 meter afstand tussen personen</p>	<p>RIVM-advies: niet meer dan drie personen in een ruimte (link opnemen)</p>	<p>Organisatorische maatregelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zodanig gebruik van ruimtes, zodat er voldaan kan worden aan de 1,5 meter norm • Door een goede planning zo weinig mogelijk contact tussen personen in ruimte en tijd • Afstand tussen de stoelen in de wachtkamer, beperk het aantal zitplaatsen tot maximaal 3 • Bij meerdere werk- of behandelplekken in eenzelfde ruimte wordt beleid gemaakt om onderlinge afstand te garanderen .
<p>3) Werkplekinrichting en schoonmaak</p>		
<p>Inrichting</p>	<p>Scheid de ruimtes waar je werkt en waar cliënten komen/worden behandeld van ruimtes waar je zelf pauzeert, luncht/eet of de administratie doet</p>	<p>Technische maatregelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ventilatie van de ruimtes waar de cliënten komen, bijvoorbeeld de ramen open • Fysieke (kunststof) barrière, bijvoorbeeld bij de balie of receptie, wanneer de 1,5 m afstand niet haalbaar is <p>Organisatorische maatregelen (niet limitatief):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deurbeleid (zie boven) • Markeren van looproutes • Geen toegang cliënten in privéruimtes, keuken, omkleedruimte of kantoor

<p>Schoonmaakbeleid werkruimten</p>	<p>De LCHV heeft algemene hygiëne richtlijnen voor professionals: https://www.rivm.nl/hygienerichtlijnen/algemeen</p> <p>Houd ook rekening met aanvullende maatregelen op hygiëne of schoonmaak vanuit richtlijnen, kwaliteitseisen of wetgeving van de beroepsgroepen/branche</p>	<p>Onderstaand de minimale eisen die vanuit het oogpunt van COVID-19 bestrijding worden gesteld. Het kan echter zijn dat er vanuit de beroepsgroep kwaliteitseisen, wetgeving of andere aanvullende eisen worden gesteld.</p> <p>Organisatorische maatregelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maak deurklinken (waarmee cliënten wel in aanraking komen) meerder keren per dag schoon • Zorg dat cliënten bij binnenkomst de handen wassen • Zorg voor voldoende (hand) zeep voor de cliënten en papieren handdoekjes • Gebruik van goed te reinigen stoelen, (behandel)tafels en meubilair in ruimtes waar cliënten komen • Regelmatig schoonmaken van de stoelen en tafels in de wachtkamers en behandel-/werkruimtes. Minimaal 1 keer per dag • Na ieder cliëntcontact schoonmaken van materialen, instrumenten en meubilair dat in contact is geweest met de handen, huid of lichaamsvloeistoffen van de cliënt (bijvoorbeeld deurklink, stoel, oefenmateriaal en onderzoeksbank) Maak overige deurklinken, stoelen, leuningen, tafels en toilet tenminste 1 keer per dag schoon. • Na gebruik disposable voorwerpen en materialen op de reguliere wijze weggooien (volgens de geldende beroepsrichtlijnen).
<p>Aerosol (fijne nevels)- en/of druppelvormende handelingen</p>	<p>Aanvullende maatregelen op infectiepreventie vanuit de beroepsgroepen/branche, kwaliteitseisen of wetgeving</p>	<p>Onderstaand de minimale eisen die vanuit het oogpunt van COVID-19 bestrijding worden gesteld. Het kan echter zijn dat er vanuit de beroepsgroep, kwaliteitseisen of andere aanvullende eisen worden gesteld.</p> <p>Bronmaatregelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Indien mogelijk voorkómen aerosol- en druppelvormende handelingen. • Anders zoveel als mogelijk beperken van deze handelingen <p>Technische maatregelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fysieke (kunststof) barrières <p>Organisatorisch maatregel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Naast de beroepsbeoefenaar één cliënt in de behandelruimte. •

4) Infectiepreventie beroepsbeoefenaars		
<p>Risicolopen:</p> <p>Het risico dat de beroepsbeoefenaar zelf ziek wordt door een besmettelijke cliënt</p>	<p>Branche arbocatalogi: werken volgens de richtlijnen/procedures van de branche of beroepsgroep</p> <p>Nauwkeurige triage</p>	<p>Bronmaatregelen:</p> <p>Een beroepsbeoefenaar die tot de medisch kwetsbare groepen behoort moet een risico afweging maken of:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het werken medisch verantwoord is vanuit gezichtspunt van de eigen gezondheid • In overleg met bedrijfsarts de afweging maken en de mogelijkheid krijgen werk eventueel nog niet te hervatten/andere werkzaamheden op te pakken <p>Cliënten met klachten waarbij een afspraak niet kan worden uitgesteld, <i>dit zal in uitzonderingsgevallen voorkomen</i>, dragen een chirurgisch mondneusmasker, ter voorkoming van besmetting van de beroepsbeoefenaar.</p>
<p>Risicovorming:</p> <p>Het risico dat een beroepsbeoefenaar cliënten besmet.</p>	<p>Triage</p> <p>Werken volgens de bestaande richtlijnen en procedures</p>	<p>Bronmaatregelen beroepsbeoefenaar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Als de beroepsbeoefenaar klachten (verkoudheidsklachten, keelpijn, hoesten, benauwdheid, verhoging/koorts) heeft (Link RIVM site) gaan de behandeling/dienst of werkzaamheden bij een contactberoep niet door <p>Bronmaatregelen cliënten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitgangspunt is een nauwkeurige triage • Personen met een verhoogde kans op ernstig beloop (zie onder Risicogroepen LCI-richtlijn) moeten afwegen of zij wel gebruik willen maken van de dienst.
5) Persoonlijke beschermingsmaatregelen naast branche specifieke richtlijnen: niet nodig		
<p>Zijn er branche specifieke protocollen mbt persoonlijke beschermingsmaatregelen?</p>	<p>Leidend zijn de gangbare hygiëne en infectiepreventie protocollen van de branches</p>	<p>Contact met mensen zonder klachten en dus binnen 1,5 meter: de richtlijnen van de beroepsgroep zijn leidend. Daarnaast volstaat een goede hand- hoest- en nieshygiëne</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cliënten met klachten waarbij een afspraak niet kan worden uitgesteld, <i>dit zal in uitzonderingsgevallen voorkomen</i>, dragen een chirurgisch mondneusmasker. • Kwetsbare cliënten • Kwetsbare cliënten kunnen net als overige cliënten geholpen/behandeld worden mits dus na goede triage. De bescherming van ook deze groep verloopt via de gangbare protocollen. De branche maakt hierop zelf beleid en moet oplossingen vinden zodat het werk

		ook voor deze kwetsbare groep binnen 1,5 meter zo veilig mogelijk verloopt. <ul style="list-style-type: none"><li data-bbox="911 338 927 360">•
--	--	---